

Referat fra møde i Det Rådgivende Udvalg for SBD – den 30. september 2021

Tilstede:

Pernille Saul, KOMBIT
Annika Elm Pedersen, Hvidovre bibliotek
Daniel Ackey, Københavns kommunes biblioteker
Gitte Jensen, VIA
Marianne Buschmann Nielsen, Aalborg bibliotekerne
Randi Bak Fischer-Nielsen, Vejle bibliotekerne
Camilla Riis Petersen, DBC
Hanne Lydom Thomsen, DBC
Line Jung Lindhart, DBC
Hanne Hørl Hansen, DBC (mødeleder)
Karin Knudsen, DBC (referent)

Afbud:

Henrik Secher Nielsen, Randers bibliotek
Kent Gottschalk Hansen, Odense biblioteker
Jesper Munch Jespersen, KOMBIT

1. Opfølgningssager

a) Ophav i accessionsposter på skønlitteratur

Gennemført – udvalget udtrykte tilfredshed med udvidelsen

b) Flere indholdsfortegnelser

Gennemført – udvalget udtrykte tilfredshed med udvidelse

c) Genrebetegnelse brugt til hurtig orientering/opstillingsgruppe

Afventer udvidelse i FBS så de ses.

Herudover ligger en åben invitation til udvalgets medlemmer om at foreslå nye genre, som der så kan behandles i udvalget for at se om ønskes er generelt for væsenet.

d) Minoriteter som emneord – Verdensbiblioteket har været kontaktet

Verdensbiblioteket anvender samme praksis som DBC. Da det er et følsomt område og det har vist sig vanskeligt at finde en anden brugbar tilgang, frafaldes indsatsen.

Under pkt. d) orienterede Randi Bak Fischer-Nielsen om en temadag i CB-regi vedr. Diversity audit. Randi fremsender info om temadag til SBD-udvalget.

2. Input til videre sagsarbejde

2.1 Referencesystemer

Alle primære ophav bør medtages. Hanne Hørl medtager forslag til NBU i forbindelse med overgangen til RDA.

Felt 245 *e i gamle poster vises ikke korrekt i Zoteo. Gitte Jensen peger på at funktionskoden "cvt" udlægges som Oversætter i Zoteo.

DBC undersøger om nævnte fejl skyldes konverteringen til RIS-formatet eller er en fejl i referenceværktøjet.

Der bør kigges på en langsigtet strategi på området reference-værktøjer, udvalget anbefaler dog at afvente RDA implementeringen.

2.2. Påhængsposter i FBS dannet på baggrund af rettelser i opstillingsdata

Nuværende kriterier for dannelse af påhængsposter opleves tilfredsstillende. De fleste retter konsekvent, hvis der er ændringer til opstilling og dk5. Dog sker det, at man overvejer nødvendigheden, hvis biblioteket har mange eksemplarer af en titel.

Bibliotekerne foretrækker at poster i Cicero afspejler posten i bibliotek.dk

Udover kontrol af dobbeltposter søges rettelser med katalogkoden BKR. Her er holdningen hellere flere end færre rettelsesmeddelelser, der beskriver hvad der er rettet. DBC lovede at stramme lidt op på dette, - fx en titel der havde skiftet kategori fra børne til voksen.

Nuværende Praksis:

- Kun de poster der får rettelsesmeddelelser manuelt (dem med BKR-kode) får en note. Hvis update-systemet retter automatisk, gives der ingen note, - dette kan fx være hvis et folkebibliotek retter i egen eller anden folkebibliotekspost
- Hvis rettelsen ændrer opstillingsdata, udløses i alle tilfælde påhængsposter til de biblioteker, der har beholdningsdata på posten. Derfor ønskes, at det blev tydeligere hvad der var rettet, så man ikke selv skal lave sammenlignende analyser for at gennemskue rettelsen i opstillingsdata. Det ville være

tilfredsstillende hvis der blot fx i y08 stod "Felt 652 delfelt m rettet". DBC formulerer et ændringsønske på dette og foreligger det for KOMBIT.

- Hvis der sker ændring af målgruppe fra voksen til børn eller omvendt har titlen hidtil altid været medtaget i rettelsesfortegnelsen, hvis posten var mindre end et år gammel. Dette ønskes udvidet til at gælde helt generelt.
- Det er muligt at inddrage udenlandske poster i masserettelser. Udvalget var her særlig opmærksom på rettelser af emneord.

Hvis der rettes uden at det er muligt at rette helt tilbage i bagkataloget (fx en DK5-rettelser) ønskes at DBC gør opmærksom herpå, så biblioteket selv kan klare det lokalt.

3. Nye sager/tiltag

3.1 Kilder – Bilag A

Følgende vinkler blev drøftet under punktet:

- VIA's studerende efterspørger ikke søgning på kilder, så antagelsen er, at det måske primært er folkeskole- og gymnasieniveau der efterspørger en lettere måde at søge på kilde-samlinger.
- Studerende på gymnasieniveau vil ofte bruge udtrykket "primær kilde" fremfor kilde eller kilde-samling, fordi der er krav hertil i deres opgavebesvarelser. Forslaget blev dog fra- valgt, idet det ville kunne misforstås som kilder værende mere værd end andre kilder.
- Efter grundig drøftelse af fordele og ulemper nåede udvalget frem til ikke at ville anbefale løbende tagging af kilder ud fra den begrundelse, at det risikerer at blive udvandet. Alle avisartikler om aktuelle emner kan i en historisk kontekst være kilder, så det vil blive for omfattende som fast 666 *o formbetegnelse
DBC forsætter med formbetegnelser som nu.
- Det blev foreslået, med udgangspunkt i Faktalink artiklers kildehenvisninger at se det som en redaktionel opgave og berige relevante titler med formbetegnelsen "kilder", idet Faktalink artikler rammer målgruppen. Generelt er studerendes ønske ofte online tilgængelige kilder, hvorfor brønd-kilder vil være relevant.
- På sigt bør der også tænkes i en andre typer løsninger indenfor det redaktionelle arbejde. Kan vi opfange og tage ud fra hvilke opgaver, der typisk stilles i gymnasiet? Kan ses i sammenhæng med SBD-strategien: at vi i højere grad genbesøger poster for berigelser. Hvornår bliver et emne / en udgivelse til en primær kilde: det skal ses som en løbende retrospektiv tilgang.

Konklusion:

Det blev aftalt at DBC arbejder videre med Faktalink-sporet mht. kildehenvisninger herunder opdaterede kildehenvisninger i artiklerne. Derudover undersøges om henvisningernes overskrifter kan anvendes som emneord (i stedet for kilder/ kilde-samlinger/ primær kilder etc.)

3.2 Udkatalogiseringer af periodika

Bibliotekerne efterspørger generelt ikke udkatalogiseringer af periodika.

Derimod ville det være en fordel hvis indholdet af udvalgte årbøger blev registreret som artikler, således at man fik de søgemæssige fordele af udkatalogiseringen uden at give køb på beholdningen som periodikum.

Bibliotekerne tager typisk ikke stilling til gratis online materialer i materialevalget fordi online-materialer i Cicero ikke automatisk får påført en "beholdning" så materialet dermed indgår og optræder synligt i samlingen. Det blev drøftet om det ville være en ide at lade denne type registreringer indgå som en kilde i brønden, der default bør tilvælges i lokal sammenhæng. Det blev ligeledes efterspurgt at det også kunne være interessant for visse periodika. Dette kan DBC ikke honorere da periodika katalogiseres af KB.

3.3 Afmærkninger til brug for nye og bedre søge- og afgrænsningsmuligheder af tidsskrifter/artikler

DBC blev frarådet at bevæge sig ind på dette felt. I nogle tilfælde dækker markeringen kun artikel niveau -i andre udvalgte numre og i andre igen det hele periodikum. Samtidig er der ingen kontrol med sagligheden bag. I dansk sammenhæng kan man alene stå på mål for det der er registreret af forskeren selv i PURE.

Derfor blev det fremført at DBC bør kigge i retning af et samarbejde med PURE om dataudveksling (PURE skal angives som kilde)

DBC undersøger udveksling af data med PURE.

KOMBIT undersøger i en bredere FFU kreds om der er andre synspunkter til det oprindelige forslag.

Der var ikke opbakning til at BFI- listerne indgår i DBF, erfaringer fra VIA er at de studerende ikke søger på BFI-liste.

3.4 Projekt om serier/flerbindsværker

Orientering og demo af prototypen:

Projektet blev rigtig godt modtaget og blev set som et implementeringsprojekt der bør gennemføres så snart som muligt. Bibliotekerne efterspurgte i forlængelse heraf, at det bliver muligt at reservere i rækkefølge inden for det nye seriebegreb.

3.5 Input fra interessentpanelet for børne- og skoleområdet, f.eks. fiktive steder

Konklusionen er, at der kan være tale om et retro-projekt hvor vi beriger ældre poster med flere kontrollerede emneord som fx fiktive figurer, på både børne- og voksenområdet.

4. Strategi

4.1. Strategi for supplerende biblioteksdata - slutbrugeren i centrum

Det var relativt få konkrete tiltag der blev udpeget i lyset af at flere af de listede områder bærer præg af at være hensigtserklæringer.

- Der blev til flere af punkterne spurgt til RDA: RDA: Regelsættet skal understøtte dansk kontekst herunder opbygning af autoritetsbasen VERA. Her blev det igen understreget at der fokuseres på at implementeringen vil skabe merværdi for brugerne. RDA-foranalysen skal afleveres marts 2022 med forventet behandling og beslutning af implementeringsstrategi og økonomi i august 2022
- Vigtigt at det indtænkes i Cicero at der i katalogiseringsøjeblikket er et godt overblik over sammenhæng til autoritetsposter i VERA
- Især vedr. børneområdet: der skal arbejdes med en mere målrettet formidling hvor lystlæsning i lige så høj grad er faglitteratur som skønlitteratur. Dvs. der ønskes en sidestilling af fag- og skønlitteratur i udvikling af metadata til forbedring af formidling
- Metadata skal også dække guldet i magasiner: Det blev diskuteret hvordan man konkret kunne komme i gang og hvordan man kunne udvælge det rigtige og gøre det mere synligt. Udvalget pegede umiddelbart på emneområderne: Kunst, historie og religion og DBC opfordrede til, at bibliotekerne tænker i andre udvalgte emneområder, der ønskes beriget med emneord
- Metoderne kunne være: Åbning for at bibliotekerne får adgang til også at berige poster i fælleskatalogen med BKM-kode men uden emneord med emneord (primært ældre poster)
- DBC undersøger for at der kan skabes en ide om omfang, hvad der findes af ældre materialer (dato-afgrænsning skal defineres) med behold på i danske folkebiblioteker under de udpegede emneområder: Kunst, historie og religion. Herefter skal det analyseres hvad der kan gøres at tiltag for at synliggøre "guldet" for de 3 hovedgrupper
- Book talks: det bør overvejes, at de biblioteker der producerer book talks sender en post til fælleskatalogen med link til optagelsen (dog er der udfordringer i at linke til YouTube)
Et andet forslag gik på at betragte book talks som add ons som fx forsider. Debatten viste endnu engang en uløst problematik der handler om deling af biblioteksproduceret indhold og relationen til værker. Det er især koblingen til værket der vil skabe merværdi
- Bredere info og dialog om initiativer på metadata-områder: DBC planlægger at bruge webinarformen frem for fysiske informationsmøder. Dette er i første omgang planlagt til når vi er færdige med en ny version af formatvejledningen. Dette blev godt modtaget, ligesom det også blev ønsket at der her blev informeret om hvad der sker mht. RDA

- Punktet "Hensyntagen til webredaktører..." frafaldes da det var uklart hvad punktet dækker over

4.2 Formidling til slutbrugere af forbedringer/tiltag som fx at man nu kan søge på fiktive figurer

- En umiddelbar tanke var at brugerne får præsenteret en "post", der viser at det søgte er lig en hovedperson eller serie som link til videre søgning. Brugere ser ikke "nyheder" Det blev foreslået at der laves kampagner rettet mod webredaktører

4.3 Input fra biblioteker og slutbrugere til nye samlende termer, fx nye fiktive figurer eller serier

- Det umiddelbare forslag var umiddelbart vores almindelige kundeindgang – men også med den erkendelse at den kun kendes af dem der i forvejen er i dialog med DBC. Forslag om at bruge eksisterende Facebook grupper. DBC formulerer et opslag og SBD-udvalgsmedlemmer får til opgave at udbrede i netværksgrupper

5. Eventuelt

- a) Forslag fra DBC om et muligt emne til SBD-udvalget: "Er det de rigtige bøger, der gives supplerende biblioteksdata?" Der var interesse for at tage emnet op. Det blev aftalt at der skal tages udgangspunkt i en konkret ugefartegnelse for da bibliotekerne sjældent forholder sig til de udgivelser der er fravalgt i selektionen til SBD
- b) Det Kgl. Bibliotek har henvendt sig til Pernille/KOMBIT med et tilbud til bibliotekerne om de er interesserede i at "overtage" diverse bibliografier (alle er afsluttet) Bibliografierne står ellers til kassation hos KB. Udvalget anbefalede at de indgik som en del af FBI-infrastrukturen for ikke at gå tabt
- c) Annika Elm Pedersen efterspørger at materialevurderinger bliver knyttet til alle udgaver, for at undgå at skulle opsøge 1. udgaven i Cicero